

A B C D E F G

H I J K L M N

O P Q R S T U

V W X Y Z 0 1

2 3 4 5 6 7 8 9

abcdefghijklmnopq

rstuvwxyz

0123456789

\$ £ ¢ € f ø ¥

Á Å Æ Ç Ð È Ì

Ñ Ø Š Þ Û Ž

à å æ ç ð è ì ø ñ

š þ ù ž ! ? ; « » " "

() { } * ◐ † ‡ ¼ ®

«NORSK TELEFONKIOSK, 1934»

Telefonkiosker ble vanlige i den industrialiserte del av verden på 1910-tallet. En av de første standardiserte telefonkioskene var British Posts velkjente, røde «K1», det vil si «Kiosk nummer 1», fra 1920, og oppfølgeren «K2» fra 1930. På 1970-tallet ble det vanligere å plassere telefonautomatene i åpne båser.

Behovet for telefonkiosker oppstod i en tid da det var dyrt og vanskelig å skaffe seg sin egen telefon og da det ikke fantes mobiltelefoner. Etter at private fast-telefoner ble stadig vanligere, og ikke minst etter at mobiltelefonien ble svært utbredt på 1990-tallet, ble imidlertid behovet for telefonkiosker mye mindre. På grunn av utbredt hærverk og lav lønnsomhet er det derfor praktisk talt ingen kiosker igjen på små steder i Norge. De er isteden erstattet av telefonautomater monterert i små støyskjermer eller i båser som er plassert på spesielt trafikkerte steder som jernbanestasjoner o.l.

DEN NORSKE TELEFONKIOSKEN «RIKS»

I 1932 utlyste det private telefonselskapet Oslo Telefonlegg en konkurranse om en ny, standardisert telefonkiosk. Den skulle ikke koste mer enn 1000 kroner, den måtte være solid og lett å sette sammen. Arkitekten Georg Fredrik Fasting fra Bergen vant blant 93 forslag. Juryen skrev om vinneren: «Nr. 80 'Riks'. Utkastet viser en helt frapperende enkel løsning av oppgaven, såvel teknisk som estetisk set vel gjennomarbeidet. Det løser alle programmets fordringer på en tilfredsstillende måte. Såvel i planløsning som opbygning har forfat-

teren truffet midt i blinken. Utkastet har en sådan form at en kiosk med denne utførelse kan oppstilles nær sagt hvorsomhelst. Brugsanvisningen kan med fordel anbringes over apparatet, men kan også den foreslåtte ophengning godkjennes. Døren må slå utad.»

Den første ble satt opp på kaia til Den norske Amerikal-inje i 1933. «Riksen» var både hensiktsmessig og robust og ble serieprodusert i et stort antall. I 1970- og 1980-åra fantes det over 6000 slike telefonkiosker i Norge, og den var et karakteristisk landemerke i praktisk talt alle byer og bygder. Til sammen ble det lagd flere enn 9000 før produksjonen sluttet i 1972. I 1997 erklærte Riksantikvaren, Norsk Telemuseum og Telenor denne telefonkiosken som verneverdig.

